

"فردريك انگلس" فيلسوف سوسياليست آلماني (1820م)

فريدريش انگلس فيلسوف و نظريه پرداز برجسته آلماني در 28 نوامبر 1820م در خانواده‌اي مرفه در آلمان متولد شد. وي فرزند يكي از صنعت‌گران آلماني بود و پس از مرگ پدر وارث ثروت هنگفت او شد.

فريدريش انگلس فيلسوف و نظريه پرداز برجسته آلماني در 28 نوامبر 1820م در خانواده‌اي مرفه در آلمان متولد شد. وي فرزند يكي از صنعت‌گران آلماني بود و پس از مرگ پدر وارث ثروت هنگفت او شد. اقتصاددان آلماني آشنايي يافت و مدت 40 سال با كارل ماركس همراه بود و وي را با مسائل و مباني اقتصادي آشنا نمود. آنگاه ماركس را مورد حمايت و حمايت مالي قرار داد و به او در ارائه اندیشه‌هايش كمك رسانيد. در کنار اين روابط و همكاري، انگلس خود نيز به تدوين و طرح عقايدش مي‌پرداخت. وي در 24 سالگي مقاله "رئوس انتقاد از اقتصاد سياسي" را منتشر نمود و در آن، پس از بررسي و تحليل سرمايه‌داري، به عنوان يك نظام اقتصادي مبتني بر مالكيّت خصوصي و كشمكش طبقاتي، تناقضات موجود در نظريات اقتصادي ليبرال را مورد انتقاد قرار داد. همفكري انگلس با ماركس باعث شد تا مرام "سوسياليسم" را به اتفاق يك ديگر تبليغ و ترويج نمايند و در نگارش كتاب‌ها و رسالات فلسفي به همراه هم اقدام نمايند. انگلس پس از شركت در اجتماع سوسياليسم‌ها در لندن، به همراه ماركس وظيفه يافت كه با نگارش و انتشار بيانيه‌ها، فلسفه و اهداف كمونيست‌ها را تشریح نمايد. اين بيانيه در نهايت در فوريه 1848م با امضاي ماركس و انگلس منتشر شد و پس از چندي، جنجال زيادي به راه انداخت. از ديده‌گاه انگلس ايدئولوژي از دو بخش تشكيل يافته است: بحث در علوم فيزيك، شيمي و تكنولوژي و به طور عام، علم و دانش بخش نخست آن را تشكيل مي‌دهد و قسمت دوم از مسائلي چون حقوق، قانون، اخلاقيات، هنر، فلسفه و مذهب تشكيل شده است. از ديده‌گاه اقتصادي انگلس جزء اول اهميت ويژه‌ها، ارزشي كه براي بخش دوم مطرح مي‌شود، ناشي از خطاي ذهني است. بايد يادآوري كرد كه بيشتر فرضيه‌ها، علمي كه انگلس اندیشه‌ها، خود را با آن‌ها توجيه مي‌نمايد تا حد زيادي رد شده است. از نظريات مهم وي پايه‌ريزي اندیشه ماترياليسم ديالكتيك است. اين اندیشه كه توسط فريدريش هيگل ديگر فيلسوف آلماني مطرح گرديد در تفكرات انگلس جايگاه ويژه‌ها، يافت. ماترياليسم به مادي بودن جميع پديده‌ها اعتقاد دارد و ديالكتيك وابستگي پيشرفت و تكامل با كشمكش و نزاع دروني را مدنظر قرار داده است. از نظر انگلس تكامل جهان واقعي، اعم از جامعه و طبيعت، برطبق توالي تضاد و نتيجه انجام مي‌گيرد. وي هم‌چنين كوشيد ماركسيسم را بر يك اساس مبتني بر قواعد علوم طبيعي بسط دهد. اندیشه‌ها، انگلس امروزه به عنوان يك نظريه جهت نقد و بررسي مطرح مي‌شود. فريدريش انگلس سرانجام در پنجم اوت 1895م در هفتاد و پنج سالگي درگذشت.